

ดญา ทรัพย์ยิ่ง: บทละครได้กลับ: การวิพากษ์วรรณกรรมเอกของยุโรป (COUNTER-DISCURSIVE PLAYS: A CRITIQUE OF THE EUROPEAN CANON) อ.ที่ปรึกษา: ผศ.ม.ร.ว. กงกาญจน์ ตะเวทีกุล, 193 หน้า, ISBN. 974-17-4759-4

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการนำเสนอและแนวคิดในบทละครได้กลับวรรณกรรมเอกเรื่อง *Une Tempête* ของเอม เซแร่ *Pantomime* ของเดเรก วอลค็อตและ *M.Butterfly* ของเดวิด ฮวง โดยเป็นเครื่องมือตอบโต้อคติทางเชื้อชาติและความสัมพันธ์เชิงอำนาจในงานวรรณกรรมเอกของยุโรปเรื่อง *The Tempest* ของวิลเลียม เชกสเปียร์ *Robinson Crusoe* ของแดเนียล ดีโฟและ *Madama Butterfly* ของจาโคโม ปุชชินี

จากการศึกษาพบว่าวรรณกรรมเอกของยุโรปทั้งสามเรื่องได้นำเสนออคติทางเชื้อชาติด้วยการสร้างภาพลักษณ์ของตัวละครที่เป็นชนชาติอื่นที่ไม่ใช่ยุโรปให้มีความเป็นอื่นในลักษณะที่เป็นคู่ตรงข้ามกับชาวยุโรป ลักษณะของคู่ตรงข้ามที่ชาวยุโรปนำมาใช้เพื่ออธิบายความแตกต่างระหว่างชาวยุโรปกับชนชาติอื่น ได้แก่ คู่ตรงข้ามระหว่างผิวขาว-ผิวดำ นาย-ทาส ชาย-หญิง แล้วจึงวางความแตกต่างนั้นในลักษณะที่ไม่เท่าเทียมกันเพื่อให้ชนชาติอื่นเป็นตัวแทนของความด้อยที่มายืนยันความสูงส่งให้แก่ตัวตนของชาวยุโรป แต่เนื่องจากวรรณกรรมทั้งสามได้รับการยกย่องให้เป็นวรรณกรรมเอกซึ่งเป็นเครื่องหมายแสดงถึงความยิ่งใหญ่และความมีคุณค่าก็ทำให้อคติดังกล่าวถูกมองข้าม

นักเขียนซึ่งเป็นชนชาติอื่นสร้างบทละครได้กลับวรรณกรรมเอกขึ้นเพื่อปลดแอกตนเองจากการตกเป็นอาณานิคมทางความคิดของชาวยุโรป ผู้เขียนมุ่งลบล้างอคติที่แฝงอยู่ในวรรณกรรมเอกด้วยการนำวรรณกรรมเอกของยุโรปมาเล่าใหม่โดยเปลี่ยนแปลงโครงเรื่อง บริบท ตัวละครและรูปแบบการประพันธ์ตลอดจนพยายามสอดแทรกวัฒนธรรมพื้นถิ่นเข้าไปในเนื้อหาเพื่อยืนยันอัตลักษณ์ของวัฒนธรรมตนเอง แม้ผู้เขียนบทละครได้กลับวรรณกรรมเอกจะมีจุดมุ่งหมายในการตอบโต้อคติในงานวรรณกรรมเอกเช่นเดียวกันแต่ผู้เขียนมีแนวทางในการตอบโต้ที่ต่าง กัน เซแร่เลือกที่จะคงความต่างแบบคู่ตรงข้ามระหว่างผิวขาวกับผิวดำไว้แล้วกลับซ้ำให้ความเป็นคนดำที่เคยถูกปิดกั้นนั้นเป็นสิ่งที่มีความหมาย กายของ ในขณะที่วอลค็อตและฮวงมุ่งสลายระบบความคิดแบบคู่ตรงข้ามด้วยการชี้ให้เห็นว่าระบบคู่ตรงข้ามนั้นเป็นเพียงมายาคติรูปแบบหนึ่ง

The objective of this thesis is to analyze the techniques and themes in three counter-discursive plays: Aimé Césaire's *Une Tempête*, Derek Walcott's *Pantomime* and David Henry Hwang's *M. Butterfly*. These techniques and themes function as strategies to expose ethnic prejudices and power relations in three selected European canonical works: William Shakespeare's *The Tempest*, Daniel Defoe's *Robinson Crusoe* and Giacomo Puccini's *Madama Butterfly*.

The study shows that the three European works represent racial biases by constructing non-European characters as the inferior "other" to European characters. These biases are part of the binary opposition that is based upon the difference between "white-black", "master-slave" and "man-woman". The opposition entails a violent hierarchy that underlines non-European inferiority as against European superiority. Such biases are disguised by the canon formation as a symbol of literary greatness and valorization of European culture.

Césaire, Walcott and Hwang create counter-discursive plays in order to decolonize the mind from the European cultural hegemony. They deconstruct representations of authority in the European canon by rewriting plots, contexts, characters, and genres of the canonical texts, and by combining these elements with features of literary traditions of their indigenous cultures as part of their efforts to reconstruct their cultural identities. Different strategies are employed to subvert the racial biases: Césaire opposes European and non-European characters so as to reverse the hierarchy to show the positive blackness light; and Walcott and Hwang present all fixed images as illusions.